

Meti meg ikki at vera innhabilan

– At Alfred Petersen umboðar gentuna og vit starvast í sama virki, meti eg ikki ger meg innhabilan, tí persónarnir eru mær fullkomiliga óviðkomandi. Eg hugsi um prinsippir og fordømi, sigur Bjørn á Heygum, sum annars ikki sigur seg verða nøgdan enn, tó at John Petersen nú er farin í farloyvi

ÓLAVUR Í BEITI

– Hvat stendur Anfinn Kallsberg fyri? Skal hetta verða galdandi framyvir? Nei, eg eri ikki nøgdur enn, tí tað sum Anfinn Kallsberg hevur sagt í málinum, stendur við enn, og lögmaður er úti á sera djúpum vatni.

– John Petersen sum persónur er mær líkamikið, men tað sum eg havi ført fram, eru prinsippini í málinum, at maður kann vera skuldsettur og kortini halda fram í so tíðandi starvi. Hetta er ikki tað sama sum at siga, at eg havi nakað

í móti John Petersen, tvørturímóti.

Ikki innhabilar

Orðini eigur Bjørn á Heygum nú eftir at John Petersen hevur boðað lögmanni frá, at hann er farin í farloyvi, meðan málið móti honum verður kannað. Og orðini koma eftir spurningin, um Bjørn á Heygum nú er nøgdur, sum hann ikki er.

Óg til spurningin, um Bjørn á Heygum ikki kann sigast at vera innhabilar, tá Alfred Petersen, starvsfelagi hansara í sama virki, er advokatur hjá gentuni, sum sigur seg verða neyðtikna

nú trý ár aftaná, svarar Bjørn á Heygum, at tað er hann ikki.

Loyvt at úttala seg

Hann er ikki so braneggjaður at svara, tá hesin spurningur verður settur honum, men hevur meiri hug at tosa um kriteriir og prinsippir, sum hann eisini hevur skrivað nógv um seinastu tíðina.

– Vit mugu kunna úttala okkum í hesum landi, uttan at alt millum himmal og jörd verður slongt okkum afturímóti, leggur Bjørn á Heygum afturat og endurtekur orðini um, at Anfinn

Kallsberg, lögmaður, hevur sagt, at ein maður skal ikki leggja frá sær, fyrr enn hann er dømdur, og hetta er sera óheppi av lögmanni at hava sett sum fordømi.

Samstarvsfelagin hjá Bjørn á Heygum, Alfred Petersen, umboðar gentuna, sum John Petersen er skuldsettur fyri at hava neyðtikið. Men hann heldur seg kortini ikki vera innhabilar

Vatnveitingin í Havn 100 ár

Í morgin eru liðin 100 ár síðani, at havnarfólk finga rennandi vatn í kranarnar. Fyrsta kommunala vatnveitingin í Føroyum varð tikin í nýtslu 25. oktober í 1898. Fyrsti vatnbrunnurin í Havn var bygdur við Gráastein og vatnleiðing varð lögð oman í Havnina

EIRIKUR LINDENSKOV

Í morgin eru liðin 100 ár síðani vatn rann úr kranunum í Havn á fyrsta sinni. Tann 25. oktober í 1898 varð skrúvað frá vatninum úr brunninum við Gráastein á fyrsta sinni. Tað var kommunan, sum stóð fyri arbeiðinum, og er her talan um fyrsta kommunalu vatnveiting í Føroyum.

Í sambandi við hetta 100 ára haldið, gevur Tórshavnar býráð seinni í ár út bók um vatnveitingina, sum Finnur Johansen hevur savnað og skrivað.

Havnarfólk høvdu leingi gramt seg um skitna vatnið í ánnið, tí nú býurin var vaksin »heilt niðan um Húsabrugv« sást hetta aftur í dálkaða vatninum. Tá tóku fólk vatn í Stóradammi í Havnará, sum er undir vegnum millum niðara partin av Tinghúsvøllinum og Gamla Apotek.

– Fenaðurin gjørdi eisini stít til, at vatnið varð dálka, eins og tað, at teir, ið áttu jørðirni omanfyri tægaðu bøn - og tað fór eisini í ánnu, greiðir Finnur Johansen frá.

Tað var eitt stórarbeiði, sum var gjørt, tá vatnveit-

ingin varð liðug fyri 100 árum síðani. Umframt brunnin við Gráastein (og her skal nevast, at talan ikki er um tann stóra brunnin, vit kenna í dag, men um ein minni, sum var omanfyri) vóru rør lögð oman í Havnina.

Á myndini síggja vit menn leggja rør eftir Áarvegnum. Fyrstu húsin, vit síggja á myndini eru hjá Angeliku - ella sýnisgluggin hjá Katrinu Christiansen oman fyri Blákolluna.

– Partur av hesi rørleiðing er í brúk enn tann dag í dag, sigur Finnur Johansen.

Tað fyrsta Finnur Johansen hevur funnið, har talað hevur verið um vatnveitingina, er frá eini byggingevnd, sum sett var í 1856. Tá verður longu røtt um at útvega Havnarborgarum reinari vatn, tí býurin er so nógv vaksin. Seinni eru tað eisini privatfólk, sum taka seg saman, men hetta endar alt við kommunalu vatnveitingini í 1898.

Tað er nógv hent í Havnini, síðani hendan vatnveitingin varð gjørd, og brunnarnir hava verið fleiri. Tann fyrsti var sum nevnt við Gráastein. Hesin var seinni

Teir leggja rør eftir Áarvegnum í Havn. Myndin er helst tikin í september ella oktober í 1898. Húsin til vinstri eru hjá Angeliku - ella í dag sýnisgluggin hjá Katrinu Christiansen oman fyri Blákolluna

Myndaánnari: Føroya Fornminissavn

útygdur.

Í 1912 var brunnurin uppi undir Varða - uppi undir Oygjarvegnum - bygdur. Í 1928 var byrgingin í Marknagili gjørd, og tann stóri brunnurin við Gráastein varð bygdur í 1942. Uppi í Villingardali stóð ein brunnur klárur at taka í nýtslu í 1952, og stóra byrgingin í Havnardali var tikin

í nýtslu fyrst í sekstíárunum. Endaliga verkætlanin í Havnardali stóð liðug í 1966 við landsins fyrsta reinsiverki. Eftir hetta eru fleiri ábøtur gjørdar á vatnveitingina við pumpum og øðrum, men størsta útyggingin seinna ári er byrgingin í Villingardali, sum var liðug í 1988 - og nú stendur væl til við vatnveit-

ing í býnum, heldur Finnur Johansen.

– Tað er heilt víst, at vatnveitingin úr Villingardali í dag uppfylli ríkiliga øll heilsufroðilig krøv nógv ár fram í tíðina, og við teirri vatnveiting, býurin hevur í dag klárar hann seg í nógv ár afturat, sigur Finnur Johansen, sum tó visir á, at enn vantar eitt reinsiverk til

byrgingina í Havnardali.

Í dag eru tað byrgingarnar báði í Villingardali og Havnardali, sum fódra býin við vatni. Men álitid er framvegis byrgingin í Havnardali, sum letur 75% av vatninum, meðan Villingardalur letur 25%.